

Geldersch Landschap

Geldersche Kasteelen

Bonenburg

Maatregelenplan 2004

Albers Adviezen

Bonenburg

Maatregelenplan 2004

Opdracht van
Stichting Het Geldersch Landschap
Zypendaalseweg 44, Arnhem
Tel: 026 35 52 555

Regiohoofd: ing. W.A.A. Lammertink
Regio: Noord en West Veluwe
Kadastrale oppervlakte: 19,03 ha
Topografische kaart, bladnummer: 27B Wezep, 27E Wijhe 1:25.000

Jaar van vaststelling 2004

Albers Adviezen
Postbus 85
3500 AB Utrecht
030-2310788
AlbersAdviezen@hetnet.nl

Samenstellers

Dr. L.H. Albers
A. van Velzen

Inhoudsopgave maatregelenplan

1. Inleiding	7
2. Samenvatting beheervisie	9
3 Terreingegevens	10
4. Inrichting en beheer	
4.1 Maatregelen cultuurhistorie	13
4.2 Maatregelen natuur	15
4.3 Maatregelen recreatie en informatie	16
4.4 Bedrijfseconomische aspecten	19
4.5 Extern beleid	19
5. Projecten	20
6. Specifieke maatregelen	22
Overzicht van maatregelen en prioriteiten	34

1 INLEIDING

Bij iedere Beheervisie van Geldersch Landschap behoort een Maatregelenplan. In het Maatregelenplan Bonenburg 2004 zijn de uit te voeren beheermaatregelen behandeld (hst 6) volgens een vast schema. Er wordt vermeld wat de huidige situatie is, de vroegere betekenis, het streefdoel van de plek, hoe dat te bereiken (de eigenlijke maatregelen) en op welke termijn de maatregel dient te worden uitgevoerd (prioriteit).

Hieraan vooraf gaan een samenvatting van de beheervisie (hst 2), de terreingegevens (hst 3) en een herhaling van de in de Beheervisie uitgeschreven maatregelen. De te voeren gesprekken en overleggen met diverse personen en instanties zijn daar een belangrijk onderdeel van. Dan volgt een opsomming van Projecten (hst 5). De beheermaatregelen per plek (hst 6) zijn samengevat in een tabel met kaart (hst 7). Tevens zijn hier de prioriteiten van de uit te voeren werkzaamheden opnieuw aangegeven.

Juli 2004

Streefbeeldkaart Bonenburg

2 SAMENVATTING BEHEERVISIE BONENBURG 2004

De Bonenburg is een zeer gevarieerd landgoed van 19 hectaren, gelegen ten zuidoosten van Heerde, aan de Bonenburgerlaan, De Grift snijdt het gebied in twee lange delen. Langs de oostkant ligt het Apeldoorns kanaal.

In de 16de eeuw vestigde het Duitse geslacht Von Boinenburg zich in Heerde. In 1739 ging het bezit voor een dikke honderd jaar over naar de familie Op ten Noort. Van 1850 tot 1952 woonde de familie van Regteren Altena op de Bonenburg, totdat zij het landgoed in 1953 aan de Stichting Het Geldersch Landschap verkocht.

De oudste afbeelding van het huis staat op de kaart van 1628 van de Grift. Daarop is ook de weg aan de oostkant van de Grift zichtbaar, nu eikenlaan. Aan die doorgaande route stond de herberg de Arend. Deze werd in 1830, met de aanleg van het Apeldoorns kanaal, verbouwd tot boerderij. Van 1812 dateert de eerst volgende kaart waarop het landgoed is afgebeeld.

In 1838 werd een kaart van de Bonenburg gemaakt in opdracht van Jhr W. Op ten Noort. Ook daarop zijn een bouwland, het grote (hakhout)bos, weilanden en woningen afgebeeld. De inmiddels verdwenen woningen zijn aangegeven op de archeologische kaart. De gracht om het huis is veranderd in een vijver in landschappelijke vorm.

Het huis Bonenburg kreeg in 1852 zijn huidige vorm. Het park werd toen als landschapspark verder verfraaid o.a. met de aanleg van de bosvijver. Ook werd toen de eikenlaan langs de Grift gepland of herplant. De Bonenburgerlaan werd herplant als beukenlaan, voordien een eiken laan.

De grote variatie binnen een oppervlak van slechts 19 hectaren maakt de Bonenburg aantrekkelijk voor een veelheid aan planten en dieren en voor de wandelaar.

Water in verschillende vormen, van licht stromend tot stilstaand, weilandjes, een oude eikenlaan over de hele lengte van het landgoed, oud bos, jong bos, ondoordringbaar moerasbos, bouwlanden, dijken langs Grift en Apeldoorns kanaal en kleine dijkes tussen de weilanden maken de Bonenburg tot een zeer gevarieerd landgoed.

Dit sterke punt is tevens de zwakte van de Bonenburg. Het landgoed is gelegen tegen een woonwijk en het wordt veel gebruikt. Honden worden er losgelaten, kinderen komen graag spelen. Er wordt gevist, gefietst over de smalle dijkes, hutten gemaakt, kortom het Bonenburgerbos en de aangrenzende akkers worden ten volle benut door de wijkbewoners.

De Bonenburg valt binnen de ecologische hoofdstructuur van de Provincie Gelderland, zie Gelderse Natuurdoeltypenkaart 2000. De Grift is daarin aangewezen als ecologische verbingszone. Het gebied tussen de Grift en het kanaal heeft natuurdoeltype "bos".

Het grootste deel van het landgoed met de bouwlanden is aangewezen om als Rijksmonument te beschermen. Niet beschermd zijn de noordelijke punt met het natte bos en alles ten zuiden van het vierkante weiland (behalve boerderij de Arend met erf).

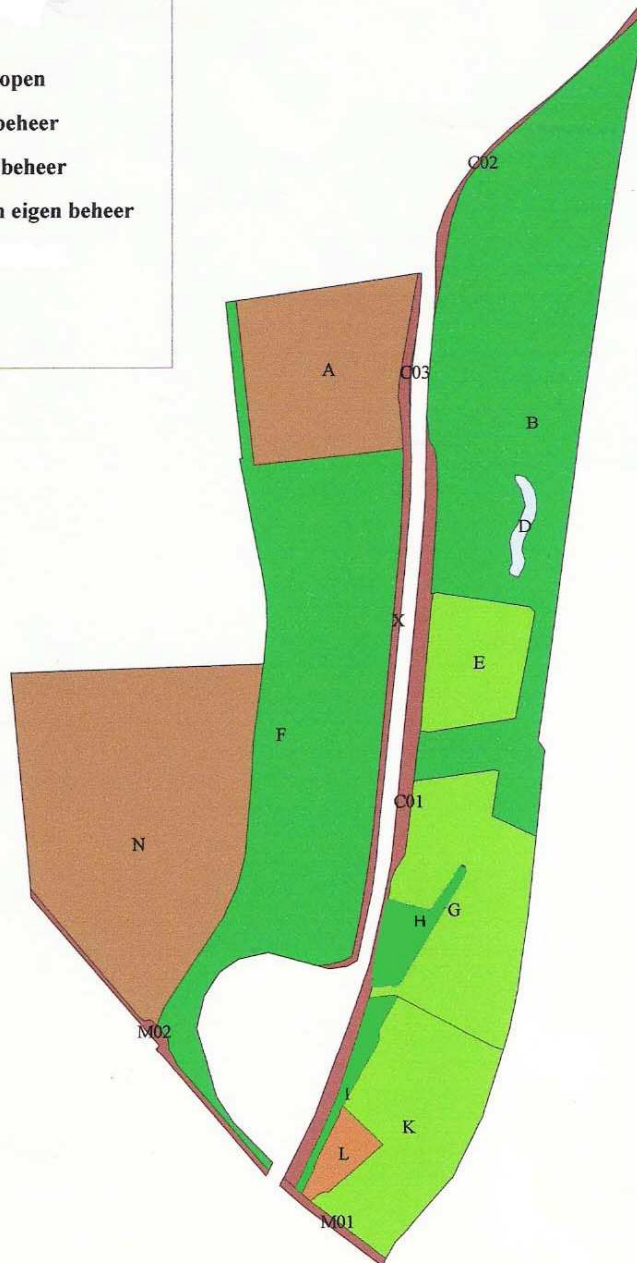
Volgens het Beheersplan 1987 zijn de historische en landschappelijke waarden van primair belang in het grootste deel van het landgoed. Echter in het kwelzone gebied langs het Apeldoorns kanaal dient het beheer te worden gericht op verhoging van natuurwaarden. Dit beleid wordt gecontinueerd, waarbij een hiërarchie is voorgesteld van historie, natuur en recreatie. Er zijn vooral maatregelen voorgesteld om historische structuren te herstellen en natuur en recreatie (hondenbeleid) met elkaar in evenwicht te brengen.

Legenda

Afdeling-Natuurtype_huidig

- 604 Bos
- 606 Lanen
- 613 Open water/waterlopen
- 621 Grasland in eigen beheer
- 623 Bouwland in eigen beheer
- 639 Gebouwen en erf in eigen beheer

 Afdeling

Bonenburg

vak- en afdelingen

Datum : 17-10-2003

Schaal : 1:5.368

Links onder : X = 199.335 Y = 487.643

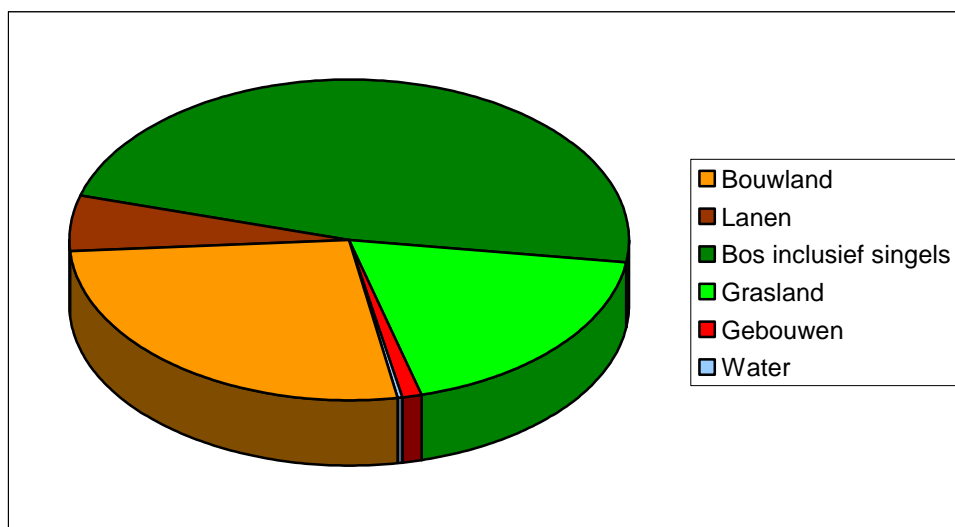
Rechts boven : X = 200.269 Y = 489.044

3 TERREINGEGEVENS

Oppervlakteverdeling

Afdeling	Terreintype	Oppervlakte in hectaren
A	Bouwland in eigen beheer	1.49.68
B	Bos	Oppervlakteverdeling 4.69.45
C01	Lanen	0.50.20
C02	Lanen	0.09.38
C03	Lanen	0.00.44
D	Open water/waterlopen	0.06.91
E	Grasland in eigen beheer	0.68.35
F	Bos met accent cultuurhistorie	4.05.47
G	Grasland in eigen beheer	1.50.81
H	Bos	0.21.27
I	Veelzijdig bos	0.15.46
K	Grasland in eigen beheer	1.35.47
L	Gebouwen en erf in eigen beheer	0.17.64
M01	Lanen (Bonenburgerlaan)	0.05.84
M02	Lanen (Bonenburgerlaan)	0.10.56
N	Bouwland in eigen beheer (Heerderenk)	3.58.63
X	Lanen	0.27.82
	Totaal	19.03.38

Terreintype	Oppervlakte in hectaren
Bouwland	5,0831
Lanen	1,0424
Bos inclusief singels	9,1165
Grasland	3,5463
Gebouwen	0,1764
Water	0,0691
Totaal	19,0338

4 INRICHTING EN BEHEER

4.1 Maatregelen Cultuurhistorie

Algemeen

Jonge beuken tussen oude eiken verwijderen, opdat op termijn eikenbos en eikenlanen geen beukenlanen worden. Oude beuken laten staan.

Bij herplant eik, soms wintereik, want is toleranter voor schaduw.

Vee inscharen op de weiden. Indien dat niet gebeurt, worden de weiden verschaald (maaien en afvoeren) om soortenrijk grasland te ontwikkelen.

Langs de weideranden heeft zich op delen een braamvegetatie ontwikkeld, deze wordt gehandhaafd als natuurlijke barrière. Langs randen waar de grens wordt gevormd door prikkeldraad een meidoornhaag aanplanten. Hogere randen laten overstaan ten behoeve van insecten.

Specifiek

De maatregelen cultuurhistorie zijn reeds genoemd in het streefbeeld en zijn per plek verder uitgewerkt in het maatregelenplan. Hieronder nog een opsomming. De nummering tussen (..) is die van het maatregelenplan.

De Bonenburgerlaan (1) in de toekomst herstellen als eikenlaan. De beukenlaan is 19de eeuws.

Het bouwland als zodanig behouden met een haag er omheen. (2)

De bouwlanden geheel omgeven met meidoornhagen van ongeveer 1,20 meter hoog. Aan de noordzijde een bredere haag van diverse soorten beplanting eventueel met een enkele boom. De bouwlanden worden op deze manier meer bij het landgoed betrokken. Dit helpt tevens bij het weren van wandelaars en honden op willekeurige plekken in het bouwland.

Herstellen zichtlijnen op en vanuit het landhuis door het verkleinen van de groepen rododendrons (3b); zichtlijn naar de kerk, voor zover mogelijk. Daartoe enkele jonge beuken verwijderen (3c)

De paden in het "Speelmansbos" (5) handhaven en herstellen. Rechte paden ook echt recht maken. Eiken langs de slingerpaden planten of aanwezige eiken tot laanbomen opkweken.

Oostzijde Grift

Behouden laan van zomereik langs de Grift (10). Inboeten van eiken zodra zich daartoe gelegenheid voordoet, wat betreft lichtinval. Soms een extra boom kappen, om over een grotere afstand nieuwe bomen te kunnen planten. Bij uitval van oude beuken uit de laan deze vervangen door eiken.

Een oude draaicirkel voor paard en wagen ligt aan de noordkant van de laan. Om deze open plek te behouden is het van belang een aantal bomen (beuken) te verwijderen (26).

Kas en tuinmuur herstellen (13b).

Afbreken of opknappen voormalige melkfabriek, nu woning en schuur (14a,b).

Voorstel: de woning uit ca 1910 afbreken na beëindiging pacht; ofwel indien de pacht wordt verlengd, het huis opknappen.

Herstellen weilanden tot één groot weiland (15).

In en langs het Grote weiland de twee oude uitgegroeide beukenhagen laten staan. Aan de kanaalzijde komt er een nieuw pad onderlangs (15c en kaart wandelroutes). De jongere beukenhaag langs de eikenlaan terugzetten tot 2 meter om de laanbomen te sparen (15b).

Houtsingel/coniferenhaag verwijderen (15a). Deze staat dwars op de historische kavelstructuur Dit geldt ook in mindere mate voor de beplanting achter de boerderij uit 1830.

Pad open maken naar oude beuken en beukenzitje onder aan Kanaaldijk (15c)

Omgeving bosvijver, aanleg ca. 1853 (19-24b)

- Herinplanten van het eikenlaantje ten westen van de bosvijver met wintereiken.
- Aanleggen speel- en zitweide ten westen van de bosvijver.
- Verwijderen enige rododendrons ten zuidwesten van de bosvijver om zo een beter zicht op de bosvijver te krijgen.
- Verder uitwerken directe omgeving vijver als parkachtige omgeving voor o.a. speel- en zitgelegenheid. Aan de oostkant geen paden ten gunste van de ecologische ontwikkeling.

4.2 Maatregelen natuur

Het zal blijken dat de maatregelen die vanuit cultuurhistorisch oogpunt worden voorgesteld, ook verhoging van natuurwaarden kunnen inhouden. Enkelen worden vanuit natuurstandpunt opnieuw genoemd.

Ecologie

Ecologisch gezien is met name het Elzen-Vogelkers langs de Grift interessant. Als autochtone bomen en struiken komen hier voor: Zwarte els, Zachte berk, Wilde kamperfoelie, Vogelkers (lokaal veel), Sporkehout, Wilde lijsterbes, Zwarte bes, Grauwe wilg, Salix x multinervis, Gewone vlier, Bitterzoet, gelderse roos, Brem, Hondstroos, framboos en andere Bramensoorten. Een tweetal oude doorgeschoten Beukhagen kunnen uit autochtone Beuk bestaan. Gelderse roos en Vogelkers is ook aangeplant op Bonenburg. Mogelijk is Wilde kardinaalsmuts hier autochtoon.

Als indicatoren van oud bos nemen we hier: Bosviooltje en Gewone salomonszegel. Door de KNNV Epe/Heerde (2002) wordt nog eikvaren en Dubbelloof genoemd. Verder komen voor o.a. : IJle zegge, Pilzegge, Wijfjesvaren, Gele lis, Kleine watereppe, Hop en Brede stekelvaren.

Bouwland en weilanden

- De akkers verdienen een beheer dat meer gericht is op de ontwikkeling van kruidenrijke akkers. Akkerrand beheer instellen met aangepaste pachtprijs.
- Zowel de randen van het bouwland als die van de weilanden zal worden gestreefd naar de ontwikkeling van kruidenrijke randen t.b.v. insecten. De randen zullen enkele meters breed zijn.
- Het vee op de weiden inscharen. Indien dit niet gebeurt, worden de weiden verschaald (maaïen en afvoeren) om soortenrijk grasland te ontwikkelen.
- Langs de weideranden heeft zich op delen een braamvegetatie ontwikkeld, deze wordt gehandhaafd als natuurlijke barrière.

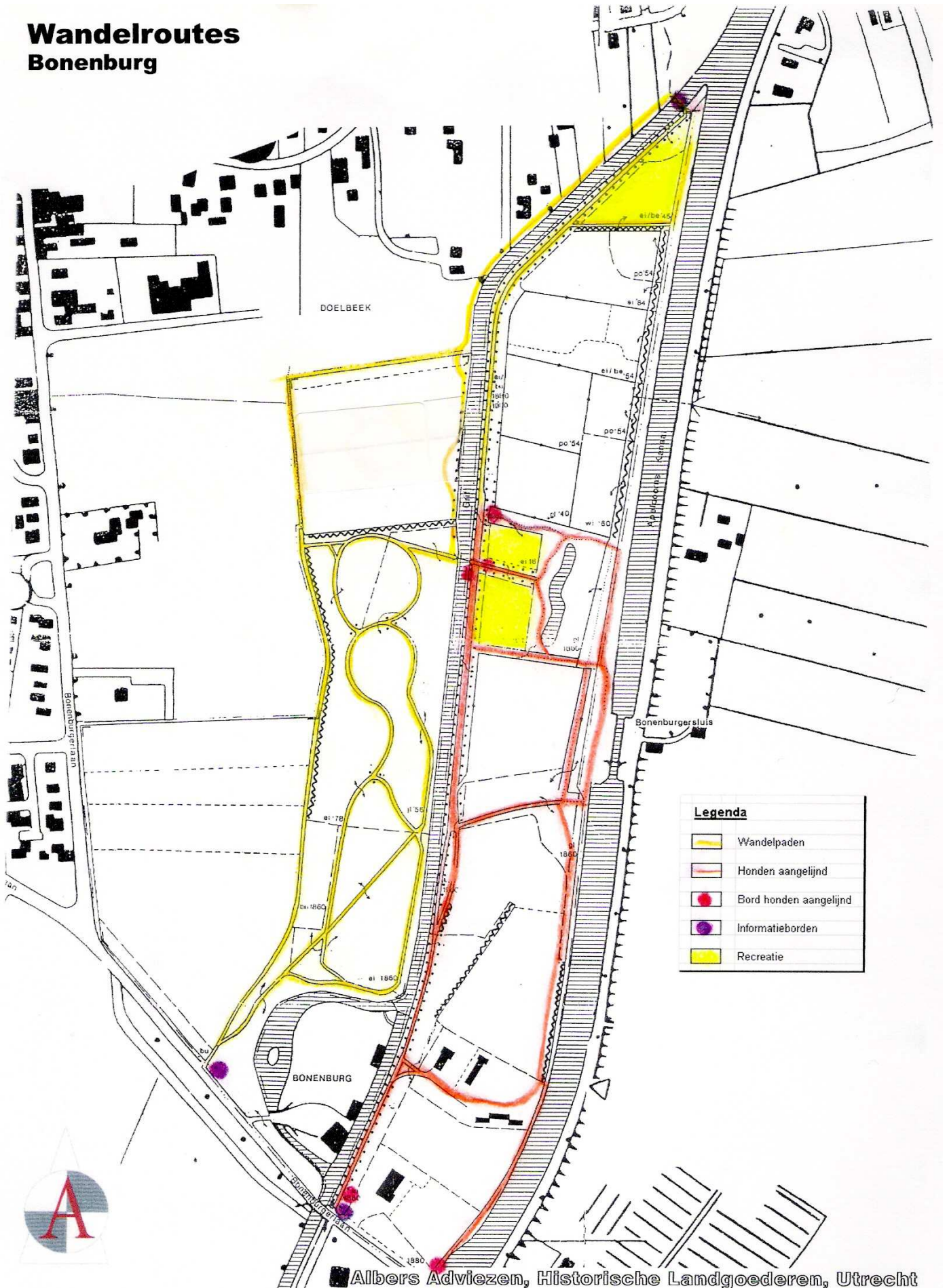
Kanaaldijk

- Langs de westzijde van het Apeldoorns Kanaal worden de braamvegetaties instand gehouden. Een deel van het pad open houden (bramen verwijderen) als wandelpad. (zie kaart "Wandelroutes")
- Langs de oever van het Apeldoorns Kanaal waar het pad van het kanaal wordt afgeleid, kan in overleg met Het Waterschap een steile oever met overhangende takken worden gecreëerd t.b.v. de ijsvogel. Het bramenstruweel kan daar voor voldoende beschutting voor de vogel zorgen.

Bosvijver

- Uit ecologisch oogpunt is een vijver met flauwere taluds gewenst. Gezien de cultuurhistorische waarde van de vijver zijn flauwe oevers slechts mogelijk aan de noordoostkant waar nu de grond laag is.
- Versterking van de heestergroepen op de oevers met andere bloeiende heestersoorten (nu enkel rododendron) verhoogt de attractiviteit voor o.a. insecten.
- De gazons langs de vijver worden extensief beheerd.
- Om de bosvijver meer geschikt te maken voor amfibieën kan de vijver periodiek geschoond worden. Vissen weren of vangen bij het schonen van de vijver. Indien de vissen geweerd worden zal dit voor de amfibieën een gunstig effect hebben.

Wandelroutes Bonenburg

4.3 Maatregelen recreatie en informatie

Zitten, spelen, picknicken

De noordelijke punt van het terrein wordt vanaf de brug uit de woonwijk sterk betreden. Op deze plaats een kijk en genietplek (16) maken voor mensen (en honden)

Terrein inrichten op doorzichten, veldje en banken.

Er wordt veel door kinderen gespeeld bij de Bosvijver. Voor picknicken is dit ook een idyllische plek. Banken ontbreken. Een voormalig bouwlandje (waar in 2002 opschot is weggehaald) lijkt een logische plek om in te richten voor balspelen en picknicken (zie kaart "Bosvijver"). Vandaar wordt doorzicht naar de vijver gecreëerd.

Een speelgreppel met glooiende kanten is bedoeld voor kinderen om te graven en in het water te spelen wanneer dat er is.

Aan de overzijde van het te herplanten eikenlaantje een speelbos: d.w.z. het aanwezige eikenbosje enigszins toegankelijk maken (zie kaart "Bosvijver"), voor de mogelijkheid om hutten te bouwen, in greppels vallen of erover springen, een doolhofje van minipaadjes.

Daartoe het bos dunnen, zodat de struiklaag dichter wordt en grotere boomkronen ontstaan.

Op twee plaatsen een bruggetje over een greppel aanbrengen. (schuine doorsteek over de greppel weghalen. Grond aanvullen.

Wandelpaden (zie: routekaart)

De wandelingen kunnen eenvoudig worden gevarieerd en uitgebreid:

Op drie plaatsen kan men over de kanaaldijk lopen, afgewisseld met twee zone's waar de fauna het dijkrecht krijgt.

- Het welhaast dichtgegroeide dijkpad (zie kaart "Bosvijver" en "Wandelroutes") aan de westzijde van de Grift open houden.

20. - Pad open maken naar oud beukenzitje en verder onder de oude beukenhaag.

Dan weer omhoog naar de dijk en vervolgens

- een verbinding dijk – eikenlaan door de nieuwe boomgaard.

Zo wordt het aantal wandelingen vergroot.

Honden (zie: routekaart)

Hondenvrij ten westen van de Grift en op de landpunt van brug tot dwarspad met beukenhaag.

Verder honden aangelijnd.

Nodig zijn twee borden: een bord aan het begin van de eikenlaan en een bord halverwege die laan bij de brug.

Informatieborden

Ter voorlichting kunnen er op de Bonenburg informatieborden voor bezoekers worden geplaatst, waarop de geschiedenis, de verschillende vegetatietypen met het bijbehorend beheer en de wijze van onderhoud worden uitgelegd. Dit zal het begrip en daardoor de acceptatie van omwonenden en bezoekers voor bepaalde maatregelen en onderhoudsvormen vergroten.

Locaties: 1. Bonenburgerlaan begin van het pad tussen bouwland en bos.

2. andere einde van dit pad waar een pad met eiken tussen de bouwlanden begint.

3. op brug naar de punt van het terrein, waar Grift in het kanaal uitmondt en veel publiek binnenkomt.

Parkeren

Er kan worden geparkeerd bij de Bonenburgerlaan en bij de Bonenburgersluis. Momenteel is parkeren nog geen probleem. Mocht de parkeerbehoefte sterk toenemen, dan parkeerplaats inrichten.

Boerderij, boomgaard en kwekerij: 'Kan hier een nieuw bedrijf gevestigd worden?'

4.4 Bedrijfseconomische aspecten

- Inscharen vee
- verpachten bouwlanden, granen zijn gewenst,
- overleg met pachter bouwland over:
 - akkerrand beheer met aangepaste pachtprijs.
 - meidoornhagen.

Op termijn:

- verwijderen (huur)woning (Bonenburgerlaan)
- boerderij de Arend als bedrijfspand verhuren in combinatie met de moestuin, kassen, boomgaard en nieuw aan te leggen tuingrond/boomgaard.

4.5 Extern beleid

Overleg met eigenaar huis Bonenburg over:

- uitzichten vanuit en naar het huis
- melding maken van de vroegere eendenkooi in de (nieuwe) weilanden van zijn huis.

Overleg met het Waterschap over:

- de inrichting van de Kanaaldijk: wandeling en (braam)struwelen elders
- steile oever kanaaldijk ten behoeve van de ijsvogel
- maken Zwitserse brug over de Grift
- schonen van de Grift.

Overleg met Gemeente Heerde:

- aanleg meidoornhagen langs de grenzen van het oude landgoed, ook over de grond van de gemeente
- aankoop van grond
- hondenbeleid
- overeenkomst eigendomssituatie Bonenburgerlaan
- in nieuw bestemmingsplan, wijzigingen t.a.v. de huizen Bonenburgerlaan 43 en 45

Overleg met particuliere eigenaar van aan te kopen bouwland

- de planvoorstellen met hagen om de bouwlanden reiken verder dan de eigen grond.
- grond aankopen of eigenaar bewegen bouwland te handhaven en hagen te laten inplanten.

Overleg vrijwilligers:

- zoeken vrijwilligers voor het onderhoud van de fruitboomgaard. (snoeien en bemesten)

Restauratiesubsidie aanvragen voor de restauratie van de tuinmuur en kassen.

Projecten Bonenburg

Albers Adviezen, Historische Landgoederen, Utrecht

5. PROJECTEN

(de nummers verwijzen naar het Maatregelenplan, hst. 6)

5. Herstel eikenlanen tussen het hakhout in het Speelmansbos

8. Oude brug over de Grift herstellen als op foto

9. Maken van informatiepanelen over

- historie
- ecologie
- beheer / onderhoud

13. Moestuin en kassen herstellen

14. Het aanpakken van de melkfabriek/woning Bonenburgerlaan 43. Ofwel verwijderen / ofwel vleugel van de woning inkorten en witte buitenmuren veranderen.

19. – 22. Omgeving Bosvijver

Oostkant vijver: - landschapspark – natuur

Westkant vijver: - inrichten speelbos

- inrichten speel- en picknickweide

25. Stelsel van greppels open maken
duikers herstellen

Algemeen:

Nader onderzoek naar waterhuishouding en waterkwaliteit

Niet noodzakelijk, maar mogelijk:

Archeologisch onderzoek naar:

- huis in de hoek van de picknickweide
- oude huis, later villa
- “kerk” en schuur op kaarten 1812, 1832

6. SPECIFIEKE MAATREGELN

(zie kaarten Streefbeelden p8 en Maatregelen)

Pleksgewijs worden achtereenvolgens de volgende aspecten beschreven:

Nu: de situatie zoals deze nu te vinden is op de Bonenburg.

Hist: de historie; hoe heeft de plek er vroeger uitgezien?

Doel: wat willen we op deze plaats?

Maatregel: wat moeten we doen om het doel te bereiken?

Prioriteit: wanneer kan de maatregel het beste worden uitgevoerd

Prior. 1: Prioriteit 1 maatregel in 2004-2005 uitvoeren

Prior. 2: Prioriteit 2 maatregel in 2006-2007 uitvoeren

Prior. i/o: Incidenteel / overleg

Prior. R: Regelmatig terugkerend onderhoud.

Prior. P: Project.

1. Bonenburgerlaan

Nu : Oude beukenlaan, deels eiken drie generaties.

Hist. : Eikenlaan met drie of vier rijen eiken; sinds begin 19^e eeuw beukenlaan.

Doel : Eikenlaan terugbrengen

Maatr. : -Overleg met gemeente

Prior. : i/o

Westzijde Grift

2. Bouwland

Nu : Open rand langs het bouwland.

Hist. : Bouwland behoort tot de Bonenburg.

Doel. : De eenheid van bouwlanden en bossen als landgoed zichtbaar maken.

Maatr. : - Gesprekken met gemeente en omwonenden over de aanleg van de hagen.

a - Meidoornhagen van 1 meter hoog langs de west- en zuidkant van het bouwland aanplanten. De haag dient tevens om wandelaars en honden van het bouwland te weren.

b - Gemengde haag langs de noordzijde van het bouwland aanplanten van +/- zes meter breed. Soorten: o.a. meidoorn, rozen, kardinaalsmuts, Gelderse roos, sleedoorn.

Prior. : 2

3. Vijver bij het huis

Nu : Oude eiken- en beukengroepen met jonge rodo's en eiken.

Hist. : Open zicht over het bouwland vanuit en naar het huis. Beuken en eikengroepen uit ca. 1850

Doel. : Zicht op en vanuit het huis (in overleg met de huiseigenaar)

Maatr. : - Overleg met de huiseigenaar

Prior. : i/o

a - Verkleinen rodo-groepen

b - Ten westen van de vijver in de zichtlijn naar de kerktoren enkele beuken verwijderen, zodat de robinia's het gewenste parkeffect geven.

Prior. : 1

De paden in het Speelmansbos beplanten met laanbomen (eiken), daarachter hakhout

4. Randweg Speelmansbos

Nu : Zuidkant: beuken aan boszijde van het pad.
 Noordkant: Oude eiken hakhoutrand, gedund 2003.
 Herplant eikenlaan in 2004 (vanwege riolering).
 Hist. : Houtwal tussen de bouwlanden op de kaart 1628.
 Doel. : Wandelpad met bomen aan een zijde van het pad.
 Maatr. : Instandhouden wandelpad.
 Prior. : R

5. Speelmansbos

Nu : Zuidkant: gemengd opgaand bos eiken- en beukenbos
 Noordkant: jonge aanplant van eiken.
 Noordwesthoek: eikenaanplant ca.1994.
 Hist. : Zuidkant: opgaand bos met rechte paden / lanen.
 Noordkant: voormalig hakhoutbos met slingerpaden.
 Doel. : Zuidkant: opgaand eikenbos en behoud van rechte paden.
 Noordkant: hakhoutbos met eiken als laanbomen langs de slingerpaden.
 Maatr. : Zuidkant: a - Beuken uit het bos dunnen ten gunste van de eiken.
 b - Rechte paden begaanbaar houden.
 c - Diagonale pad in stand houden als rechte zichtlijn.
 d - Alle beplanting tussen de kastanjes en de Grift verwijderen en
 e - Amerikaanse eik verwijderen t.b.v. de andere eiken

Noordkant: f - Eiken langs de slingerpaden aan de noordkant planten / uitsparen +/- 5 meter uit elkaar.

g - Lariksbos instand houden / dunnen

h - 3 eiken in één plantgat planten.

i - Eikenlaan planten naar de brug over de Grift.

j - Lariksen verwijderen ten noorden van de nieuwe eikenlaan.

k - Kappen van jonge eiken tot hakhout noordwesthoek.

Prior. : 1

l - Hakken van het hakhoutbos +/- 1 x per 15 jaar.

Prior. : i/o (2020 eerste hakbeurt)

6. Bouwland; noordelijk deel

Nu : Bouwland met pad.
 Hist. : Oude doorgaande weg, zie kaart 1628; Bos, zie kaart 1812 en 1838
 Doel : Bestaande pad handhaven en cirkel van bomen met twee laandelen aanleggen.
 Maatr. : a - Populieren verwijderen behalve de populier die door de beuk wordt omarmd.
 b - Rommel naast het pad verwijderen.
 c - Op vrijgekomen plek bank plaatsen (voorzijde naar het zuiden).
 Prior. : 2

7. De Grift

Nu : Watergang die geschoond dient te worden
 Hist. : Middeleeuwse watergang
 Doel. : Schone watergang
 Maatr. : - Overleg met het waterschap (eigenaar Grift) over het schonen van de Grift.
 Prior. : i/o

Datum onbekend, Grift in het Bonenburgerbosch

8. De oude brug over de Grift

Nu : Brug tussen Speelmansbos en bosvijver.
Hist. : Mogelijk al op kaart 1628, zeker op kaart 1848. In de 19^e eeuw een Zwitserse brug van ruwe eikenstammetjes, zie foto op de pagina hiernaast.
Doel. : Authentieke brug als onderdeel van het historische park.
Maatr. : a - Brug terugbrengen zoals op de foto te zien; overleg met Het Waterschap
Prior. : i/o en P

9. Brug landpunt - woonwijk.

Nu : Stevige houten brug
Hist. : Gebouwd ca. 1990?
Doel. : Voorlichtingspanelen over het landgoed historie en ecologie, over het hondenbeleid.
Maatr. : - Maken voorlichtingspanelen.
Prior. : P

Oostzijde Grift**10. Lange eikenlaan**

Nu : Onregelmatige eikenlaan
Hist. : Weg van Apeldoorn naar Zwolle, 16^e eeuw
Doel. : Onregelmatige eikenlaan
Maatr. : a - Oude beuken in de laan laten staan, bij uitval de beuken vervangen door zomereiken.
prior. : i/o

11. Boerderij 'De Arend'

Nu : Woning
Hist. : Herberg, zie kaart 1628; 19^e eeuw Boerderij
Doel. : Woning tuinder / beheerder op het landgoed
Maatr. : - Toekomstige bestemming huis met de omliggende gronden.
Prior. : i/o

12. Boomgaard

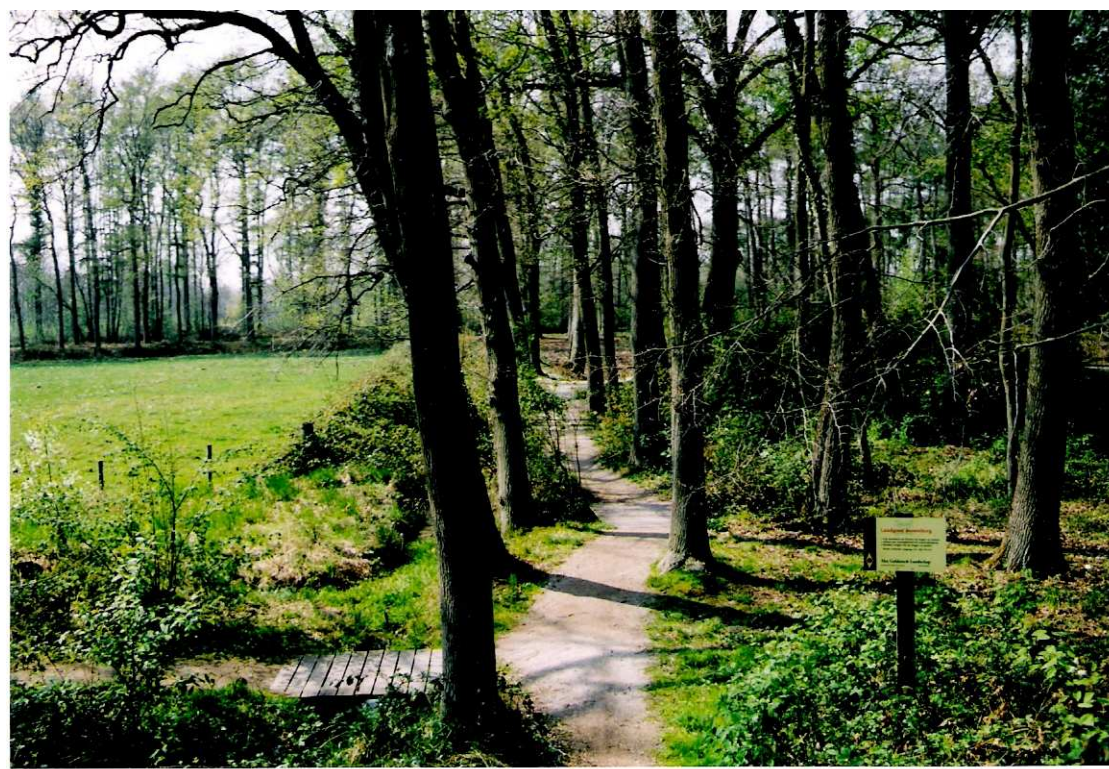
Nu : Boomgaard geplant ca. 2001
Hist. : Moestuin en fruitboomgaard bij 'De Arend'.
Doel. : Kwekerij / fruitboomgaard
Maatr. : - Zoeken van vrijwilligers voor het onderhoud van de fruitboomgaard
Prior. : i/o
a - Jaarlijks snoeien van de fruitbomen.
b - Jaarlijks de fruitbomen bemesten.
Prior. : R

13. De Tuinmuur en kassen

Nu : Vervallen tuinmuur en kassen.
Hist. : Zie kaart 1848, gebouwd tussen 1838 en 1848
Doel. : Functionele kassen en tuinmuur.
Maatr. : a - Restauratie tuinmuur en kassen.
Prior. : P
: b - Aanleg pad tussen kanaal en eikenlaan
Prior. : 2

Woning ca 1910 op plek melkfabriek ca 1895

Bosstrook tussen weilanden – links 'het kleine weiland'

14. Woning Bonenburgerlaan 43

Nu : Woning

Hist. : Melkfabriek ca. 1890; Woning ca. 1905

Doel. : Zicht vanaf de eikenlaan langs de Griff en het nieuwe pad langs de moestuin.

Maatr. : a - Zo mogelijk afbreken anders opknappen schuur en woning; inkorten vleugel en donker schilderen.

Prior. : i/o en P

15. Grote weiland

Nu : Grasland met twee doorgeschoten 18^e eeuwse Beukhagen en twee kleinere ca. 1930.

Hist. : -1802, 1832, 1838 Bouwland met een schuine strook Beukhaag; 1848 grasland met een hoek fruitboomgaard. Verdwenen woning van de werkbaas later villa, deze is afgebrand in 1948.

Doel. : Grasland met vee eventueel deel fruitboomgaard (bij toekomstig bedrijf 'De Arend'). behoud van de 18e eeuwse Beukhagen in doorgeschoten vorm.

Maatr. : a - Zuid: Verwijderen visuele barrières; verwijderen stroken met jong bosplantsoen.
b - Westkant van het weiland, langs de eikenlaan, de rij van ca. 15 beuken afzetten tot ca. 2 meter hoogte ten gunste van de eikenlaan.
c - Aanleg wandelpad (oostkant) door oud bosje en onder beukensingel.

Prior. : 2

- Inscharen vee

Prior. : R

16. Driehoekig bos (tussen eikenlaan en beukensingel)

Nu : Bos

Hist. : Open bosje

Doel. : Open bosje met kersen (Prunus Avium).

Maatr. : a - Uitdunnen van het bosje en hierbij de kersen laten staan.

Prior. : 2

17. Bosstrook tussen weilanden

Nu : Bosstrook tussen weilanden met parkbomen (brede opgaande eiken en beuken) langs het pad.

Hist. : 1838: Wandelpad tussen weiland en bouwland.

Doel. : Bosstrook tussen weilanden met parkbomen (brede opgaande eiken en beuken) langs het pad.

Maatr. : - Weghalen van doorgeschoten Beukhaag uit ca. 1930.

Prior. : 2

18. Kleine weiland

Nu : Weiland

Hist. : Kaart 1802, 1832, 1838, 1848: Grasland

Doel. : Weiland met vee

Maatr. : - Inscharen van vee

Prior. : R

Landgoed Bonenburg Maatregelen "Bosvijver"

Maatregelen door: Niels Peters
Albers Adviezen, Historisch Landgoederen, Utrecht.

Bosvijver

19. Eikenlaan dwars op de bosvijver

- Nu : Eiken (1916 ?) in slechte staat door verdroging.
Hist. : Kaart 1911 het pad voor het eerst zichtbaar in het verlengde van de Zwitserse brug.
Voordien een woning met tuin en bouwlandjes zie kaart 1832.
Doel. : Mooie eikenlaan
Maatr. : a - Kappen van de aanwezige eiken
 b - Planten van wintereiken
Prior. : P

20. Speelweide.

- Nu : Ruig gras met twee verspreide beuken
Hist. : Bouwland bij woning zie kaart 1832
Doel. : Recreatieweide
Maatr. : a - Gras effenen
 b - Banken plaatsen
 c - Speelgreppel aan de oostzijde van het veldje uitgraven.
Prior. : P

21. Speelbos

- Nu : Open eiken bos.
Hist. : Bouwlandje bij woning zie kaart 1832
Doel. : Bos waar kinderen vrij kunnen spelen en zelf hutten bouwen.
Maatr. : a - Esdoorns verwijderen
 b - Smalle verende loopplank over de greppel.
 c - Ingraveren 'Speelbos' in de loopplank.
Prior. : P

22. Bosvijver

- Nu : Geïsoleerde vijver.
Hist. : Aanleg ca. 1850 in landschapsstijl met paden en beplanting zie foto.
Doel. : Landschappelijk aangelegde vijverpartij.
Maatr. : a - 1 naaldboom planten (indien gewenst sequoiadendron)
 b - Ontwerp aanvullen met struikgroepen.
 c - Rododendron verplanten van speelweide naar landpunt bij berk, hierdoor wordt
 meer zicht op de bosvijver gecreëerd vanuit de speelweide.
Prior. : P

23. Houtwal met eiken en veel Vogelkers

- Nu : Houtwal met eik en vogelkers met een pad erdoor.
Hist. : eikenlaantje met aan weerszijden greppels, het geheel ligt achter de kanaaldijk.
Doel. : - zuidkant, wandelpad handhaven
 - noordkant, achter de bosvijver, niet openstellen voor wandelaars.
Maatr. : - Aanplant van niet-autochtone Vogelkers en Gelderse roos omvormen met
 autochtoon plantmateriaal.
Prior. : i/o

Structuur van water en greppels Bonenburg

24. Elzen- Vogelkersbos

- Nu : Elzen- Vogelkersbos met Zwarte els, Zachte berk.
Hist. : Weilanden met perceelsscheidingen van elzenhakhout langs de greppels. Kaart 1911 hakhoutpercelen, kaart 1933 bos.
Doel. : Natuurlijk nat bos, gesloten voor recreanten.
Maatr. : a - Kappen esdoorns in de randen.
 b - Waterafvoer sterk verminderen.
Prior. : 1

25. Stelsel van greppels

- Nu : Veelal drooggevalen greppels die begroeid raken met braam etc.
Hist. : systeem van greppels
Doel. : gehele systeem van greppels instand houden en functioneel maken dankzij verminderde waterafvoer. Door de greppels zullen de weilanden niet natter worden. (zie kaart visie)
Maatr. : a - Verwijderen van begroeiing; zandbarrières eruit
 b - Waar nodig greppels uitdiepen (zie kaart beheervisie).
 c - Duikers herstellen
 d - Pad over greppel ten noorden van Speelbos herstellen.
Prior. : P

26. Landpunt tussen Grift en Kanaal

- Nu : Gemengd bos; o.a. beuken en eiken.
Hist. : Keerpunt (voor paard en wagen na afsluiting van de laan als doorgaande weg) en einde van de eikenlaan.
Doel. : Recreatief aantrekkelijke plek voor mensen en honden; rondwandeling via kanaaldijk.
Maatr. : a - Op keerpunt aantal bomen (beuken) verwijderen om keerpunt open te houden.
Prior. : 1

27. Kanaaldijk

- Nu : Braamstruweel deels bewandeld.
Hist. : Geen jaagpad, jaagpad ligt aan overzijde kanaal. Kanaal gegraven in 1825 is in 1875 en 1925 verbreed. In 1875 werd de sluis naar het noorden verlegd en de nieuwe sluiswachterswoning gebouwd.
Doel. : Deels bewandelbaar, deels gesloten ten gunste van de natuur.
Maatr. : - Overleg met het Waterschap t.a.v. opengestelde en gesloten delen.
Zuid naar Noord:
 a - bewandelbaar maken tot oude beukenrij (haag)
 b - gesloten deel tot sluis.
 c - Bewandelbaar deel tot noordkant bosvijver.
 d - gesloten deel bij het natuurlijk natte bos
 e - Tot slot is een klein stuk opengesteld bij de landpunt.
Prior. : A , i/o

Maatregelen:	Prior. 1	Prior. 2	Incidenteel / Overleg	Regulier onderhoud	Project
1. Bonenburgerlaan					
Overleg gemeente			X		
Westzijde grift					
2. Bouwland					
Overleg gemeente en omwonenden			X		
a. Meidoornhagen planten		X			
b. Haag noordzijde planten		X			
3. Vijver bij het huis					
Overleg huiseigenaar			X		
a. Verkleinen rodo-groepen	X				
b. Beuken verwijderen in zichtlijn kerk	X				
4. Randweg Speelmansbos					
a. In stand houden wandelpad				X	
5. Speelmansbos					
Zuidkant:					
a. Beuken uit bos dunnen	X				
b. Rechte pad begaanbaar houden	X				
c. Diagonale pad in stand houden als rechte zichtlijn	X				
Noordkant:					
d. Bepanting tussen kastanjes en Grift verwijderen	X				
e. Amerikaanse eiken verwijderen	X				
f. Eiken langs paden planten					X
g. Lariksbos in stand houden / dunnen	X				
h. 3 eiken in één plantgat planten					X
i. Eikenlaan naar brug planten	X				
j. Lariksen ten noorden pad verwijderen	X				
k. Kappen jonge eiken als hakhout	X				
l. Hakken hakhoutbos			X		
6. Bouwland; noordelijk deel					
a. Populieren verwijderen op één na		X			
b. Rommel naast pad verwijderen		X			
c. Op vrijgekomen plek, bank plaatsen		X			
7. De Grift					
Overleg Waterschap			X		
8. De oude brug over de Grift					
Brug terugbrengen, volgens foto			X		X
9. Brug landpunt-woonwijk					
Maken voorlichtingspanelen					X
Oostzijde Grift					
10. Lange eikenlaan					
a. Bij uitval van beuk zomereik planten			X		
11. Boerderij 'De Arend'					
Toekomstige bestemming			X		
12. Boomgaard					
Zoeken vrijwilligers voor onderhoud			X		
a. Jaarlijks snoeien fruitbomen				X	
b. Jaarlijks bemesten fruitbomen				X	
13. De tuinmuur en kassen					
a. Restauratie tuinmuur en kassen					X
b. Aanleg pad tussen kanaal en eikenlaan		X			

Maatregelen:	Prior. 1	Prior. 2	Incidenteel / Overleg	Regulier onderhoud	Project
14. Woning Bonenburgerlaan 43					
a. Afbreken of opknappen woning en schuur			X		X
15. Grote weiland					
a. Zuid:verwijderen stroken jong bosplantsoen		X			
b. West: 15 beuken afzetten tot ca. 2 meter		X			
c. Oost: Aanleg wandelpad		X			
d. Inscharen vee				X	
16. Driehoekig bos					
a. Uitdunnen; kersen laten staan		X			
17. Bosstrook tussen weilanden					
a. Weghalen doorgeschoten beukenhaag		X			
18. Kleine weiland					
Inscharen vee				X	
Bosvijver					
19. Eikenlaan dwars op de bosvijver					
a. Kappen aanwezige eiken					X
b. Planten van wintereiken					X
20. Speelweide					
a. Gras effenen					X
b. Banken plaatsen					X
c. Speelgreppel oostzijde veldje uitgraven					X
21. Speelbos					
a. Esdoorns verwijderen					X
b. Smalle verende loopplank over greppel plaatsen					X
c. Ingraveren 'Speelbos' in loopplank					X
22. Bosvijver					
a. 1 naaldboom planten					X
b. Ontwerp aanvullen met struikgroepen					X
c. Rododendron verplanten vanaf Speelweide					X
23. Houtwal met eiken en veel Vogelkers					
a. Omvormen niet-autochtoon naar autochtoon			X		
24. Elzen-Vogelkersbos					
a. Kappen esdoorn in de randen	X				
b. Waterafvoer verminderen	X				
25. Stelsel van greppels					
a. Verwijderen van begroeiing en zandbarrieres					X
b. Greppels uitdiepen waar nodig					X
c. Duikers herstellen					X
d. Pad over greppel herstellen					X
26. Landpunt tussen Grift en Kanaal					
a. Op keerpunt bomen (beuken) verwijderen	X				
27. Kanaaldijk					
Overleg waterschap, van zuid naar noord:	X		X		
a. Bewandelbaar maken tot oude beukenrij (haag)					
b. Gesloten deel tot sluis					
c. Bewandelbaar deel tot noordkant bosvijver					
d. Gesloten deel bij natte natuurlijke bos					
e. Klein stuk opengesteld bij de landpunt					